

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto

Aika 25.08.2022 klo 14:30 - 17:01

Paikka Yritystalo Evald, kokoushuone Aava

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Kokouksen avaus	4
§ 2	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 3	Hyvinvointialueen vammaisneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta	6
§ 4	Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastus	7
§ 5	Esittely, pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	8
§ 6	Salassapito ja vaitiolovelvollisuus	9
§ 7	Työvaliokunnan jäsenten nimeäminen	11
§ 8	Aluehallituksen päätös 20.6.2022 § 78; Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamiskeinot / Vammaisneuvosto	12
§ 9	Hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintasääntö	13
§ 10	Kokemusasiantuntijan/asiantuntijan puheenvuoro	14
§ 11	Rahoitushaku auki Sitran "Asukasosallistuminen hyvinvointialueelle"-kokeiluihin 22.8.2022 kello 12.00 asti	15
§ 12	Vanhusten lumiseteli Soiten alueella	16
§ 13	Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamiskeinot	18
§ 14	Muut kokouksessa esille tulevat asiat	22
§ 15	Neuvoston seuraava kokoontuminen	23
§ 16	Kokouksen päättäminen	24

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä
Läsnä	From Marianne	14:30 - 17:01	Jäsen
	Konttila Sauli	14:30 - 17:01	Jäsen
	Koskimaa Esa	14:30 - 17:01	Jäsen
	Möttönen Vuokko	14:30 - 17:01	Jäsen
	Nyberg Anders	14:30 - 17:01	Jäsen
	Parkkila Sirpa	14:30 - 17:01	Jäsen
	Pollari Taisto	14:30 - 16:55	Jäsen
	Törmälehto Asta	14:30 - 17:01	Jäsen
	Kirsilä Pirkko	14:30 - 17:01	Varajäsen
	Salminen Jussi	14:30 - 17:01	Esittelijä
	Granvik Paul	14:30 - 17:01	Sihteeri
	Salo Mauri	14:30 - 16:45	Aluehallituksen edustaja
	Muu	Tuorila Tuija	14:30 - 17:01
Lång Johanna		14:30 - 17:01	Asiantuntija
Saarinen Hanna		14:30 - 17:01	Asiantuntija
Mäki Merja		14:30 - 17:01	Asiantuntija
Poissa	Koskela Tiina	14:30 - 17:01	Jäsen
	Lahnalampi Jouko	14:30 - 17:01	Jäsen
	Lukkarinen Margita	14:30 - 17:01	Aluehallituksen edustaja
	Oikarinen-Nybacka Tarja	14:30 - 17:01	Va toimialuejohtaja/Perheiden palvelut

Käsitellyt asiat 1 - 16

Allekirjoitukset

Taisto Pollari
puheenjohtaja § 1- 3

Anders Nyberg
puheenjohtaja § 4 - 16

Paul Granvik
pöytäkirjanpitäjä

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 1

25.08.2022

Kokouksen avaus

VAMNEU 25.08.2022 § 1

Päätösesitys

Kokouksen avaa iältä vanhin edustajns Taisto Pollari, joka toimii puheenjohtajana varsinaisen puheenjohtajan valintaan saakka. Todetaan läsnäolijat.

Päätös

Kokouksen avasi Taisto Pollari, joka totesi läsnäolijat sekä toivotti heidät tervetulleeksi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston ensimmäiseen kokoukseen. Samalla hyväksyttiin kokouksessa läsnäoleviksi asiantuntijoiksi Tuija Tuorila, Johanna Lång, Hanna Saarinen ja Merja Mäki.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 2

25.08.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

VAMNEU 25.08.2022 § 2

Päätösesitys

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Kokousajankohdasta on ilmoitettu hyvissä ajoin ja esityslista on toimitettu sähköpostilla 5.8.2022.

Päätös

Neuvosto totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 3

25.08.2022

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

VAMNEU 25.08.2022 § 3
75/00.02.10/2022

Valmistelija	osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen
Päätösesitys	<p>Neuvosto päättää valita keskuudestaan puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan. Neuvosto keskusteli asiasta ja sen kuluessa esittelijä Salminen teki muutetun esityksen.</p> <p>Muutettu päätösesitys</p> <p>Vammaisneuvosto päättää jakaa puheenjohtajuuden ja varapuheenjohtajuuden Anders Nybergin ja Vuokko Möttösen välillä. Nyberg toimii puheenjohtajana vuonna 2022 ja 2023 sekä varapuheenjohtajana vuonna 2024 ja 2025. Möttönen toimii varapuheenjohtajana vuonna 2022 ja 2023 sekä puheenjohtajana vuonna 2024 ja 2025.</p>
Päätös	Neuvosto päätti yksimielisesti esittelijä Salmisen muutetun esityksen mukaisesti

Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastus

VAMNEU 25.08.2022 § 4

Päätösesitys

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto päättää hyväksyä Soiten maakunnallisen vammaisneuvoston edellisen kokouksen 21.4.2022 pöytäkirjan. (Liite 1)

Päätös

Neuvosto hyväksyi Soiten maakunnallisen vammaisneuvoston edellisen kokouksen 21.4.2022 pöytäkirjan sellaisenaan.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 5

25.08.2022

Esittely, pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

VAMNEU 25.08.2022 § 5
75/00.02.10/2022

Esittelijän esitys on käsittelyn pohjana. Jos esittelijä on muuttanut esityslistalla olevaa esitystä ennen kuin neuvosto on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaesitys on muutettu esitys. Jos esitys on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta, jollei neuvosto toisin päättä.

Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan neuvoston päättämällä tavalla.

Päätösesitys

Neuvosto päättää todeta:

1. että osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen toimii neuvoston kokouksissa esittelijänä
2. että palveluneuvoja Paul Granvik toimii neuvoston kokouksissa pöytäkirjanpitäjänä
3. että pöytäkirja tarkastetaan neuvoston päättämällä tavalla, joksi esitetään seuraavaa; kokouksen jälkeen lähetetään pöytäkirja neuvoston jäsenille, joilla on mahdollisuus esittää muutoksia. Virallisesti pöytäkirja tarkastetaan seuraavassa kokouksessa.
4. että pöytäkirja voidaan tarvittaessa myös tarkistaa kokouksessa, jos kyse on kiireellisestä asiasta.

Päätös

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 6

25.08.2022

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

VAMNEU 25.08.2022 § 6
75/00.02.10/2022

Valmistelija

osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Laissa viranomaisen toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621 on säädetty viranomaisen toimintaa koskevista salassapitovelvoitteista, kuten asiakirjajulkisuus (22 §) sekä vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto (23 §). Viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se tässä laissa tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomaisen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Salassa pidettävä viranomaisen asiakirjaa tai sen kopiota tai tulostetta sitä ei saa näyttää eikä luovuttaa sivulliselle eikä antaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tavalla sivullisen nähtäväksi tai käytettäväksi.

23 § Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto 1 mom.

”Viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan viranomaisessa toimiessaan tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt”.

§ 23:n kolmannessa momentissa todetaan, että em. kohdassa tarkoitettu henkilö ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Lisäksi salassapidosta on säädetty sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (22.9.2000/812) koskevassa laissa. Se säätää sosiaalihuollon tietojen salassapidosta ja vaitiolovelvollisuudesta seuraavaa:

14 § 1 mom. ”Sosiaalihuollon asiakirjat, jotka sisältävät tietoja sosiaalihuollon asiakkaasta tai muusta yksityisestä henkilöistä, ovat salassa pidettäviä.”

15 § 1 mom. ”Sosiaalihuollon järjestäjä tai tuottaja taikka niiden palveluksessa oleva samoin kuin sosiaalihuollon luottamustehtävää hoitava, ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan sosiaalihuollon tehtävissä toimiessaan tietoonsa saamaansa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 6

25.08.2022

Vaitioloovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta sosiaalihuollon järjestäjän tai tuottajan palveluksessa tai tehtävän hoitaminen niiden lukuun on päättynyt.”

Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa laki potilaan asemasta ja oikeuksista 17.8.1992/785 määrittelee vastaavasti potilasasiakirjoihin liittyvien tietojen salassapidosta. Potilasasiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä.

Vaitioloovelvollisuuden osalta on hyvä nyrkkisääntö se, ettei kerro julkisuudessa sanakaan niistä asiakirjatiedoista ja keskusteluista, jotka liittyvät salassa pidettäviin asioihin. Salassapidon ja vaitioloovelvollisuuden piiriin kuuluu myöskin se, kuka sosiaali- ja terveyspalveluja esim. kenen vanhemmat saavat kotiapua tai asuvat vanhainkodissa.

Päätösesitys

Neuvosto päättää merkitä edellä mainitut säädökset tiedoksi ja noudatettavaksi.

Päätös

Neuvosto merkitsi asian tiedoksi ja noudatettavaksi.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 7

25.08.2022

Työvaliokunnan jäsenten nimeäminenVAMNEU 25.08.2022 § 7
75/00.02.10/2022

Valmistelija

osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Edellisen maakunnallisen vammaisneuvoston antaman evästyksen mukaisesti neuvosto voi valita keskuudestaan työvaliokunnan valmistelevaan neuvoston käsiteltäväksi tulevia asioita. Siihen kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi esittelijä, toimialuejohtaja ja sihteeri sekä tarvittaessa 1-2 neuvoston jäsentä riippuen asiayhteydestä.

Työvaliokunta on päätösvaltainen, jos paikalla on yli puolet jäsenistä. Työvaliokunnan perustaminen on tarkoituksenmukaista, koska voi tulla tarve nopeaan lausunnon antamiseen.

Päätösesitys

Neuvosto nimeää hyvinvointialueen vammaisneuvoston työvaliokunnan.

Päätös

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 8

25.08.2022

**Aluehallituksen päätös 20.6.2022 § 78; Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen
asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamiskeinot / Vammaisneuvosto**

VAMNEU 25.08.2022 § 8
53/00.01.02/2022

Valmistelija	osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen KPHVAHAL 20.6.2022, §78 Johdon sihteeri Tanja Rauma on lähettänyt aluehallituksen pöytäkirjaotteen 22.6.2022 esitteli-jälle ja sihteerille. Pöytäkirjanote on liitteenä (Liite 2).
Päätösesitys	Neuvosto päättää merkitä tiedoksi aluehallituksen päätökset.
Päätös	Neuvosto merkitsi tiedoksi aluehallinnon päätökset.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 9

25.08.2022

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintasääntö

VAMNEU 25.08.2022 § 9
75/00.02.10/2022

Valmistelija	osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen
	Aluehallitus on hyväksynyt vammaisneuvoston toimintasäännön 20.6.2022.
	Toimintasääntö liitteenä (liite 3)
Päätösesitys	Neuvosto päättää tutustua toimintasääntöön ja merkitä sen tiedoksi.
Päätös	Neuvosto tutustui toimintasääntöön ja merkitsi sen tiedoksi

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 10

25.08.2022

Kokemusasiantuntijan/asiantuntijan puheenvuoro

VAMNEU 25.08.2022 § 10

Valmistelija

Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Kehittämiskoordinaattori Tuija Tuorilaa on pyydetty neuvoston kokoukseen esittelemään ko-kemusasiantuntijuuteen liittyvää videota. Keski-Pohjanmaalla on tehty uranuurtavaa työtä ko-kemusasiantuntijuuden vahvistamiseksi aluksi ENTER-hankkeen ja nyt Tulevaisuuden SoTe-keskus-hankkeen kautta.

Päätösesitys

Neuvosto päättää:

1. merkitä tiedoksi kokemusasiantuntijuuteen liittyvän videon
2. evästää miten kokemusasiantuntijuutta voitaisiin tarkoituksenmukaisesti hyödyntää palvelujen ja palveluprosessien kehittämisessä-

Päätös

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti. Samalla neuvosto toivoi Tulevaisuuden SoTe-keskus hankkeen esittelyä seuraavassa kokouksessa ja kokemusasiantuntijuuden hyödyntämistä esim. terveyskeskuksen vastaanottoiminnan vastuuhenkilö toimintamallin kehittämisessä.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 11

25.08.2022

**Rahoitushaku auki Sitran "Asukososallistuminen hyvinvointialueelle"-kokeiluihin
22.8.2022 kello 12.00 asti**

VAMNEU 25.08.2022 § 11
75/00.02.10/2022

Valmistelija osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

"Asukososallistuminen hyvinvointialueilla" -kokeiluilla tavoitellaan alueen asukkaiden ja asiak-kaiden osallistumisen vahvistamista ja sen kytkemistä kiinteäksi osaksi päätöksentekoa. Haun ensimmäinen vaihe on nyt auki ja siihen pääsee osallistumaan vastaamalla hakulomakkeeseen 22.8.2022 kello 12.00 mennessä.

Hakulomakkeella jätettävien ensimmäisen vaiheen hakemusten perusteella haun toiseen vaiheeseen valitaan enintään 10 hyvinvointialuetta.

Päätösesitys Neuvosto päättää merkitä saadun informaation tiedokseen.

Päätös Neuvosto merkitsi saadun informaation tiedokseen.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 12

25.08.2022

Vanhusten lumiseteli Soiten alueella

VAMNEU 25.08.2022 § 12
75/00.02.10/2022

Valmistelija

osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Kokkolan vammaisjärjestöjen yhteistyötoimikunta on esittänyt puheenjohtaja Asta Törmälehdon allekirjoittamalla kirjeellä, että Soiten hallitus ottaisi vanhusten lumiseteli asian uudelleen käsittelyyn. Perusteluksi kirjeessä esitetään esimerkiksi sitä, että vammaisjärjestöjen edusta-jat ovat saaneet yhteydenottoja pienituloisilta tai kansaneläkkeen varassa eläviltä, jotka tulevat toimeen lähes omin avuin vanhoissa omakotitaloissa tai rivitaloasunnoissa. Yhteistyötoimikunnan mielestä lumisetelin poistaminen on lyhytnäköinen ratkaisu, eikä vaadi paljon henkilökunnan työpanosta.

”Vanhusten lumiseteli Soiten alueella” -kirjelmä on liitteenä (Liite 4).

Palvelualuejohtaja Hanna Saarinen on esitellyt asian Soiten vanhusneuvostolle 21.4.22 ja vs. palvelualuejohtaja Merja Mäki esitteli asian hyvinvointialueen vammaisneuvostolle 25.8.22. Kokkolan vammaisjärjestöjen yhteistyötoimikunta on nostanut tärkeitä asioita esille, kuten ”Ihminen keskiössä ajattelun”, avohoidon tukemisen ja mahdolliset vaihtoehtoiset kustannukset, jos ikäihmiset tai vammaiset joutuvat hakeutumaan tuettuun asumispalveluun. Kokonai-suutena katsottuna ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista käsitellä asiaa uudestaan. Perusteluja ovat esimerkiksi seuraavat asiat.

Lumiseteli-palvelu ei ole varsinaista sote-palvelua. Asiakkaat on ohjattu Soiten hallituksen tekemän päätöksen jälkeen, valtakunnallisen käytännön mukaisesti, yksityisten palvelutuottajien piiriin (alv:ittomina tai kotitalousvähennyksellä). Kaikille asiakkaille, kuntiin ja yrittäjille on lähetetty infokirje sekä yrittäjien yhteystiedot. Luonnollisesti veteraaneilla ja sotainvalideilla palvelu on jatkunut maksuttomana, kuten ennenkin.

Lumiseteli-palvelua on annettu vain Kokkolassa. Soite ja tuleva Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue on kokonaisuus, jossa kaikkien pitää olla palvelujen suhteen yhdenvertaisia. Lisäksi lumisetelin käyttö on ollut suhteellisen vähäistä Kokkolassa ja se on ollut käytössä tehdyn kartoituksen perusteella vain Pyhäjärvellä. Hallinnollisesti järjestelmä on ollut raskas ja se ei ole ainakaan ole

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 12

25.08.2022

ollut nopeuttamassa subjektiivisen oikeuden piirissä olevien etuuksien saamista.

Vs. palvelualuejohtaja Merja Mäen selvitys esitellään kokouksessa ja toimitetaan jäsenille ennen kokousta (selvitys tulee olemaan Liite 5).

Päätösesitys

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto päättää kokonaisarvioinnin perusteella esittää, ettei ole tarkoituksenmukaista avata asian käsittelyä uudestaan, erityisesti yhdenvertaisuuden, vähäisen käytön ja resurssien tarkoituksenmukaisen käytön (lakisääteiset ja subjektiiviset oikeudet) vuoksi.

Päätös

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 13

25.08.2022

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamiskeinot

VAMNEU 25.08.2022 § 13
53/00.01.02/2022

Valmistelija

osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen ja va.
hankekoordinaattori Johanna Lång

Hyvinvointialueet ovat monella mittapuulla Suomen kaikkien aikojen suurin uudistus, joka koskee kansalaisille tärkeitä terveyden ja turvallisuuden palveluita. Tavoitteena on, että kaikki saavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen palvelut laadukkaasti ja yhdenvertaisesti. Uudistuksessa kansalaisten vaikutusmahdollisuudet korostuvat ja lisääntyvät.

Laki hyvinvointialueesta linjaa vahvasti osallistumista. Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. (29 §)
Hyvinvointialueen on tärkeä huomioida kaikki palvelujen käyttäjät, mukaan lukien ne palvelujen käyttäjät, jotka käyttävät hyvinvointialueen palveluja, mutta asuvat toisaalla vakituisesti.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan lain mukaan edistää erityisesti (29 §):

1. järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
2. selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiä aikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
3. valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
4. suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
5. järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
6. tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet (32 §)

Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 13

25.08.2022

väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluevaltuustolla ja -hallituksella on velvollisuus huolehtia hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosääntö on vahvistettu 7.3.2022 olleessa hyvinvointialueen valtuustossa. Hallintosäännön kolmannessa luvussa todetaan meidän alueen vaikuttamistoimielimet, joita ovat

- alueneuvottelukunta
- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- asiakasraadit

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Vaikuttamistoimielimillä on tärkeä rooli hyvinvointialue-demokratiassa. Ne kuitenkin edustavat vain osaa hyvinvointialueen asukkaista, ja niiden jäsenten valinta kunnallisista vaikuttamistoimielimistä kasaa osallistumis-, edustamis- ja vaikuttamismahdollisuuksia varsin harvalukuiselle joukolle. Hyvinvointialueen demokratia- ja osallisuustyön tavoitteena tulee olla mahdollisimman laajan asukasosallistumisen ja vaikuttamisen mahdollistaminen ja tukeminen. Alueilla tarvitaan monenlaisia osallistumisen paikkoja, joissa kuka tahansa saa äänensä kuuluviin. Demokraattisen uudistuksen onnistuminen edellyttää joustavasti ja laajasti ihmisten palautteen ja panoksen hyödyntämistä heidän lähipalvelujensa jatkuvassa kehittämistyössä.

Osallistumisen ohjelman laatiminen Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle

Perinteisesti asukkaiden osallistuminen on ollut varsin yksisuuntaista esimerkiksi niin, että asukkaita informoidaan asioista tai asukkaat voivat äänestää vaaleissa. Koska hyvinvointialueella halutaan aktiivisesti rakentaa uudenlaista osallistumisen kulttuuria otetaan käyttöön erityisesti uudempia, kaksisuuntaisen vaikuttamisen menetelmiä, joissa asukkaat ovat entistä vuorovaikutteisemmin mukana kehittämässä alueen palveluita ja toimintaa. Hyvinvointialueella hyödynnetään monipuolisesti erilaisia osallistumisen menetelmiä sen mukaan, mitä osallistumisella tavoitellaan. Uudenlaiset menetelmät tarjoavat asukkaille esimerkiksi mahdollisuuden tehdä omia aloitteita, saada tietoa ja jopa suoraa päätösvaltaa. Osallistua voi sekä digitaalisesti että kasvotusten ja joko pidempiaikaisesti tai kertaluontoisesti. Valitusta menetelmästä riippumatta alueella noudatetaan tiettyjä perusperiaatteita, joilla taataan, että osallistuminen on vaikuttavaa ja osallistujille motivoivaa.

Hyvinvointialueelle tehdään osallisuusohjelma. Osallistumisen ohjelman keskiössä on asukkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen hyvinvointialueen toimintaan ja päätöksentekoon. Osallistumisen ohjelma luo kokonaiskuvan osallistumisen perusteista, rakenteista, hyvistä periaatteista, menetelmistä, arvioinnista ja käyttöönotosta. Se rakentaa hyvinvointialueelle uudenlaista, entistä vahvempaa osallistumisen kulttuuria.

Hyvinvointialueella tarvitaan edustuksellisia ja suoria osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Edustuksellista vaikuttamista on esimerkiksi äänestäminen hyvinvointialuevaaleissa, asettuminen ehdokkaaksi hyvinvointialuevaaleissa sekä osallistuminen hyvinvointialueelle perustettavien vaikuttamistoimielinten toimintaan. Suoria osallistumismuotoja voivat puolestaan olla esimerkiksi aloitteiden tekeminen, osallistuminen yhteistyötilaisuuksiin ja asiakasraateihin, osallistuminen palvelujen kehittämiseen sähköisen alustan kautta, kokemusasiantuntijana ja kehittäjäasiakkaana toimiminen, kyselyihin vastaaminen ja palautteen antaminen.

Asukkaat, asiakkaat ja kokemusasiantuntijat ovat jatkossakin tärkeä osa palvelujen kehittämisessä samoin kuin nuorisovaltuusto, vammais- ja vanhusneuvostot, järjestöt sekä yritykset. Näin varmistetaan, että hyvinvointialueelle kehittyy yhdenvertaiset, laadukkaat ja aidosti asiakaslähtöiset peruspalvelut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueen asukkaille, parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 13

25.08.2022

aiheuttamiin haasteisiin sekä hillitä kustannusten kasvua. Panostamalla monipuolisiin osallistumisen tapoihin voidaan saada aikaan paljon hyötyjä alueen asukkaiden, luottamushenkilöiden ja koko alueen elinvoiman kannalta sekä osaltaan edistää sote-uudistuksen tavoitteiden toteutumista samalla, kun demokratia vahvistuu. Hyvinvointialueilla on historiallinen mahdollisuus ottaa edelläkävijän rooli suomalaisen demokratian uudistajina. Suomalaiset vaikuttamisen tavat ovat (kansalais- ja kuntalaisaloitteita lukuun ottamatta) yli sata vuotta vanhoja, joten uusia osallistumisen tapoja tarvitaan äänestämisen rinnalle.

Osallisuusohjelma on tehtävä osallistaen. Tästä syystä on tarkoituksenmukaista koota valmistelun tueksi laaja-alainen ja monipuolinen ”nyrkki”, jossa voisi olla kaikkiaan kymmenen (10) jäsentä. Aluehallituksen kautta osallisuussuunnitelma menee aluevaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätösesitys

Vammaisneuvosto päättää

1. evästää ja merkitä tiedoksi saadun informaation
2. suosittaa alueneuvottelukunnalle, nuorisovaltuustolle ja vanhusneuvostolle osallistumista Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen osallistumisen ohjelman valmisteluun
3. valita edustajan ja hänelle sijaisen työryhmään.

Päätös

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti. Edustajakseen työryhmään se valitsi puheenjohtaja Anders Nybergin ja varalle varapuheenjohtaja Vuokko Möttösen.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 14

25.08.2022

Muut kokouksessa esille tulevat asiat

VAMNEU 25.08.2022 § 14

Valmistelija	Osallisuus- ja asiakkuuspäällikko Jussi Salminen
Päätösesitys	Neuvosto merkitsee tiedoksi muut esille tulleet asiat.
Päätös	<p>Neuvoston tietoon saatettiin, että vammais- ja vanhusneuvostopäivä pidetään 2.11.2022 Helsingissä. Päiville voi osallistua etänä. Sihteeri Granvik toimittaa päivien ohjelman jäsenille.</p> <p>Esittelijä Salminen esitti, että neuvoston jäsenet osallistuvat aamun neuvostopäivään joko kotonaan tai tulemalla Evaldin Aavaan. Aamupäivän jälkeen pidettäisiin neuvoston kokous klo 12.00- 14.30, jonka jälkeen osallistuttaisiin ”Hyte-työ kunnissa ja hyvinvointialueilla” – osuuteen kehittämissuunnittelija Henri Nevalaisen opastamana.</p> <p>Neuvoston tietoon saatettiin, että neuvoston jäsenet jotka toivovat saavansa postitse paperisen esityslistan saavat sen ilmoittamalla asiasta sihteeri Granvikille (paul.granvik@soite.fi , 044-780 9283).</p> <p>Neuvoston tietoon saatettiin, että pandemiasta sekä lääkäri- ja hoitajapulasta johtuen ovat odotusajat kasvaneet erityisesti päivystyksessä. Tästä syystä on tarkoituksenmukaista asiakkaiden ja potilaiden turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäämiseksi luoda järjestelmä, jolla voitaisiin varmistaa riittävä ravinnon saanti pitkissä odotustilanteissa. Neuvosto on huolissaan tilanteesta ja on valmis osallistumaan keskusteluihin joiden avulla asiaan haetaan ratkaisua. Yksi mahdollisuus olisi hankkia kahvi- ja ruoka-automaatti, jonka täyttämisestä huolehtisi ravintokeskus.</p> <p>26.8.2022 esittelijä Salminen oli sähköpostitse tiedustellut tästä em. asiasta ruokapalvelujohtaja Merja Ilomäeltä, joka oli vastannut vielä samana päivänä seuraavasti: ”Päivystykseen valmistetaan joka päivälle sämpylöitä tätä varten, mutta kenelle niitä tarjotaan, on osaston asia. Päivystyksessä on välipala-automaatti, kahvi-automaatti ja limsa-automaatti. Pääaulan kahvio palvelee ma-pe 7-19 ja la-su 12-16.”</p>

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 15

25.08.2022

Neuvoston seuraava kokoontuminen

VAMNEU 25.08.2022 § 15

Valmistelija

Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Päätösesitys

Neuvosto päättää seuraavan kokouksen ajankohdan ja pitopaikan.

Päätös

Neuvosto päätti, että seuraava kokous on 2.11.2022 kello 12.00-14.30 Yritystalo Evaldissa kokoushuone Aavassa.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 16

25.08.2022

Kokouksen päättäminen

VAMNEU 25.08.2022 § 16

Päätösesitys

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 17.01.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16

Muutoksenhakukielto

Yllämainituista pykäläistä ei saa hakea muutosta.

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan hakea muutosta.